

לתגובות והערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבָת: 19:01

יְצִיאַת הַשָּׁבָת: 20:03

ר"ת: 20:36

לקבלת העלון במייל -

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 696 2.5.2025 - ד' אייר תשפ"ה

זה השען לה' צדיקים ובואו בו

פְּרִשֶׁת - תּוֹרִיעַ - מִצָּרַע

ז'האלוקים חשבה לטובה'...

הסיפור הבא מתחיל הכי טוב שאפשר, באברך בן תורה שזכה להילקח כחתן יכהן פאר בביתו של נגיד בעל בעמיו, אשר תמך בו והעניק לו את היכולת לשקוד על התורה באהבה. האברך המתמיד זכה לשבת באוהלה של תורה ללא דאגות פרנסה, עלה ונתעלה במעלות התורה. תוכניות רבות היו לו להשלים את חוק לימודיו בש"ס ובשולחן ערוך, ובמשך שמונה שנים מימש אותן צעד אחר צעד, כשנותרו לו עוד לא מעט שנים להשלים את התוכניות כולן...

אלא שאז התנפץ החלום בסערה של ממש, והאברך חש שהעולם חרב עליו: לילה אחד, גשום וסוער, נקרא לשיחה אל חותנו. הוא הבין כי דברים בגו, אולם לא שיער מה עומד לקרות. כשנכנס אל השיחה הבחין כי חמיו מכחכח בגרונו באי נעימות, מסמיק ומחוויר בלי הרף, ולבסוף 'יורה' את הפצצה: 'עסקיי נקלעו לקשיים, למעשה אני מרושש מכל נכסיי. ידעתי כי חפץ אתה לשבת על התורה, וכי יש לך תוכניות מרחיקות לכת להגיע לבקיאיות מדהימה בכל מכמני התורה. עד עתה יכולתי לסייע לך, אולם עכשיו - אני בעצמי זקוק לעזרה כלכלית'...

האברך יצא מחמיו, לא לפני שהודה לו כמובן על עזרתו רבות בשנים, ובירך ואיחל לו כי בקרוב ישוב למעמדו. אולם כששב הביתה בברכיים כושלות - הבין כי מה שהיה כבר לא יהיה. בביתו משפחה שכבר לא קטנה, הכל זקוקים לפרנסה. הוא אינו יכול להמשיך לשקוד על דלתות התורה, הוא מחוייב לפרנסת משפחתו!

כששמו הטוב הולך לפניו, ומתוך אי נעימות ובושה, הציע עצמו לשמש כמלמד בתלמוד תורה סמוך. עד מהרה הניח אחד ממנהלי המוסד את ידו על האברך המיוחד, וגייס אותו למשרת קבע של מלמד בכיתה גבוהה. אף שהמלמד החדש לא הורגל בעבודה וכשהוא חף מנסיון קודם - החל במלאכת הקודש, החליט להצליח במלאכתו ולהתמסר אליה מאוד. הוא חש זכות שה' זימן לו אפשרות להמשיך לעסוק בתורה - אם כי באופן אחר. גם עכשיו - כמלמד, שמו הטוב הוסיף ללכת לפניו, והכל דיברו עליו בהערכה גלויה.

ידעו שהוא מכין את השיעורים היטב, שהוא מטפל בבעיות משמעת בימין מקרבת, שהוא נוהג בכפפות של משי בתלמידיו ובד בבד הוא כמלאך של רחמים העומד עליהם. אולם כל מסירותו והצלחתו – לא עמדו לו ביום פקודה – - היה זה כעבור שבע שנים, כשהוא כבר מלמד ששמו נישא בהערצה. באחד הימים נאלץ להיעדר מעבודתו, ובאותו יום – לימד במקומו ממלא מקום. כמה ימים אחר כך, נקרא לחדר המנהל – לראשונה בחייו – לשיחת נזיפה חריגה...

המנהל הסביר כי אחד מהורי תלמידיו התקשר, ודרש להשעותו מתפקידו מיידית – בשל התנהגותו כלפי בנו. המנהל התנצל כי הוא ביקש לעבור על העניין בהתנצלות, אלא שהאב הוא אחד מהתורמים הגדולים של המוסד, ו'עשיר יענה עזות'. הוא דורש בתוקף לפטר את המלמד שנהג שלא כשורה, ואינו מוכן להתפשר על כך בשום פנים ואופן! 'קשה לי לוותר על מלמד מסור ומוכשר כמוך' – התנצל המנהל בשפל קול, 'אולם תרומות נכבדות למוסדותינו ניצבות מנגד. ניסינו להרגיע את האב הנזעם ואנו סבורים שהוא לא נוהג נכון, אך אין לנו ברירה.

לפיכך, הבה ננסה לסגור את פיטוריו באופן מכובד, נעניק לך פיצויים נדיבים וניפרד כידידים עד כמה שאפשר. בטוחני ששמך הטוב יסייע לך להתקבל במוסד אחר ושם תעשה חיל! המלמד יצא מהחדר בתחושה כי עולמו חרב עליו, זו הפעם השניה בחייו. הוא היה אחוז הלם ונבוך עד אימה, וניסה לשחזר באיזו תקרית מדובר, ומתי נהג באופן לא ראוי כלפי אחד מתלמידיו – בנו של העשיר הדורש את רעתו.

כשבירר את העניין גילה כי התקרית התרחשה ביום בו נעדר מעבודתו, כלומר – ההתנהגות הקלוקלת היא כלל לא שלו! ברגע הראשון חש הקלה של ממש. ראשית – כי לא פגע בילד, ושנית – כי נמצאה הדרך להשיב את חייו למסלולם התקין. כל מה שנדרש ממנו הוא לבקש מהמנהל לשאול את התלמיד מי הוא המלמד שפגע בו, ואז יבין המנהל כי מדובר בטעות עצובה. ממלא המקום הוא שפגע, כלל לא הוא!

מיד לאחר מכן, התחוללה מלחמה בלבו. הרי אין ספק שהוא צודק, הוא כלל לא חטא או פשע ולמה שישלם את המחיר. מצד שני, הרי העמדת האמת על תילה דורשת ממנו לכל הפחות לומר שזה לא הוא, ואולי זה מותר – אבל בהכרח הדבר יגרום לדבר סרה ביהודי אחר! נקל לשער כי ההתחבטות לא היתה קלה, כל הלילה התהפך המלמד על משכבו. אולם בבוקרו של יום, האיר השחר ועמו האיר הבזק בלבו: לא, הוא לא יוביל לדיבור רע על יהודי אחר, יהא המחיר אשר יהא.

הוא לא יעמיד את המנהל על טעותו, הוא לא יאפשר שבעטיו ידברו לשון הרע על רעהו, ויהי מה! הוא נוסע לתלמוד התורה כמדי יום, הפעם – כדי לקחת את חפציו האישיים. הוא עובר בחדר המנהל ונפרד ממנו לשלום, כשהמנהל שב ומתנצל שהיחסים ביניהם נקטעים באיבם, ומבטיח להמליץ עליו בעתיד.

כשלבו נקרע בין דאגת הפרנסה לבין המבוכה העצומה הוא שם פעמיו לביתו ומבקש לנוח מעט, אלא שצלצול טלפון טורדני אינו מניח לו. המצלצל האלמוני מחייג אליו שוב ושוב, וכשהוא מבין שלא יוכל לנוח עד שיענה לשיחה, הוא עונה בחוסר חשק. קול בעל מבטא אמריקאי כבד נשמע מעבר לקו.

המתקשר הציג את עצמו כעסקן אמריקאי, וסיפר שהוא ידיד משכבר הימים של חמיו. הוא מתקשר בשל העובדה כי יהודי עשיר אמריקאי הפריש מכספו סכום של מיליון דולר! – והוא רוצה 'לרכוש' בכסף זה אברך שילמד תורה לזכותו בעיסקת 'יששכר וזבולון', כשהוא מביט לתמוך בו בסכום עתק: \$8,000 מדי חודש, במשך יותר מעשור, כי הקופה ובה מיליון הדולר מוכנה ומזומנת! 'רבים וטובים היו ששים על עיסקה שכזו', סיפר העסקן, 'אך אני נזכרתי דווקא בחמיך, והתקשרתי לשאול אותו אם יש לו מועמד מתאים.

כמסיח לפי תומו הוא סיפר לי שחתנו הוא אברך יקר שישב באוהלה של תורה שנים רבות על חשבוננו, אולם משלא הצליח להחזיק אותו בכספו – נאלץ החתן להפוך למלמד, וקשה להאמין שיסכים לעזוב את משרתו!... האברך נשם נשימה עמוקה, מתקשה להאמין למה שאוזניו שומעות. 'בכל זאת', המשיך העסקן, 'ביקשתי מחמיך את הטלפון שלך, ואני פונה אליך. האם תרצה לחזור לשבת וללמוד כשפרנסתך מובטחת? --'

המלמד חשב שהוא הוזה. הוא התקשה לענות, המילים נעתקו מפיו. לא יאומן כי יסופר איזה נס, הקדוש ברוך הוא משיב אותו להיכלה של תורה על חשבון אדם זר, באופן קבוע ומבוסס לעשור קדימה, בצורה כה פלאית! כשהתאושש, תירץ שממילא יצא לחופשה קצרה מעבודתו כמלמד וחמיו אפילו לא יודע על כך... והוא יושב לחזור ללימוד תורה של קבע, כשאיפתו משכבר הימים!

עוד באותו יום נסגר ה העיסקה כדת וכדין, נאמנו של העשיר האמריקאי קיבל את מספר חשבון הבנק של האברך הגיבור שנצר את לשונו בגבורה עילאית. הוא שב לאוהלה של תורה בשמחה ובחשק, כשפרנסתו מובטחת מדי חודש בחודשו בסכום כפול ומשולש ממה שהרוויח עד אז! הסיפור המופלא שהובא בגיליון 'מורבים שלום' מפי הרה"ג רבי פנחס זרביב שליט"א, מחדד וקורא: אחים יקרים, מלשמור פה ולשון לא מפסידים, אף פעם! לפעמים נראה שזה בדיוק הזמן להתסיס נגד פלוני או לדבר נגד אלמוני, להעמיד אמת על תילה ולדייק ברכילות המסופרת בשווקים וברחובות, אולם הלא דיבור סרה ביהודים הוא סם המוות מסוכן, ומנגד – מידה טובה מרובה שבעתיים, שמירת הפה והלשון משפיעה טוב וחסד!

אחים יקרים, הבה לא נוותר על הזכות הכבירה שהיא גם חובה גמורה לשמור על הפה והלשון, לברוח מכל שמיעת או דיבור לשון הרע חלילה. הבה נלמד את ההלכות, הבה נשתמש בפה רק למטרות לשמן הוא נועד – להדק את הקשר עם ה'. וככל שפינו ולשונו ידברו טוב על יהודים – כך נזכה להשפיע טוב וחסד עלינו ועל כל בית ישראל! ('פניני פרשת השבוע')

וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַבֶּשֶׂר הַחַי וְטָמֵא הַבֶּשֶׂר הַחַי טָמֵא הוּא צָרְעַת הוּא אוֹ כִּי יָשׁוּב הַבֶּשֶׂר הַחַי וְנִהְפָּךְ לִלְבָּן וּבָא אֶל הַכֹּהֵן. (יג-טו-טז)

"וְרָאָה הַכֹּהֵן" – (רמז לקב"ה) אֶת הַבֶּשֶׂר הַחַי" כי הוא בוחן כליות ולב, רואה על הַבֶּשֶׂר הַחַי את העבירות של האדם. וכדי שאדם יעשה תשובה, נוהג בו מידה כנגד מידה, שבאיבר שחטא, יקבל את המכה, ולכן וְטָמֵא הַבֶּשֶׂר הַחַי טָמֵא הוּא צָרְעַת, וזאת כדי לעורר תשובה באדם. וזה 'כִּי יָשׁוּב' יעשה תשובה, הַבֶּשֶׂר הַחַי וְנִהְפָּךְ לִלְבָּן, רמז שהתקבלה תשובתו ככתוב: "אם יִהְיוּ חַטָּאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשִׁלְג יִלְבִּינוּ" (ישעיהו א, יח), ואז זוכה שוב 'וּבָא אֶל הַכֹּהֵן' להתקרב לקב"ה. אומר דוד המלך בתהילים (לי, י): "אֲדַנִּי נִגְדָדְךָ כָּל תַּאֲוֹתַי וְאִנְחָתִי מִמֶּנִּי לֹא נִסְתָּרָה" (מודגש הקב"ה אתה יודע את התאוות שלי, את העבירות שלי, אבל אתם יודעים גם את האנחות שלי, שהתחרטתי, ורמוז סופי תיבות 'איכה': הרמוז לקב"ה 'אני יודע כל הנסתרות. ואפשר לרמוז בפסוקנו הנ"ל ר"ת א'ו' כִּי יָשׁוּב הַבֶּשֶׂר 'איכה', שרמוז שהקב"ה רואה את התשובה של האדם ומקבל תשובתו 'וְנִהְפָּךְ לִלְבָּן'. (עורך העלון)

זאת תורת הילדת (יב,ז)

הרב דוד שפיצר, תושב שיכון סקווירא בארה"ב, ואחד המלמדים החשובים בת"ת 'אביר יעקב' של קהילה זו, שיגר מכתב מרגש בענין צער בעלי חיים. הוא מספר שכאשר ביקש לחזק את ילדי הת"ת בענין זה של צער בעלי חיים, סיפר להם את המעשה המובא ב'טובך יביעו' (חלק שני, עמוד שנ"ג) אודות האברך שלא נפקד בילדים, והיה בא מדי כמה ימים אל מרן הגר"ח קניבסקי, שיברכנו בזרע של קיימא. יום אחד הגיע האברך לביתו של הגאון, ובישר בשמחה שאשתו ילדה בן זכר, וסיפר כיצד אירע הדבר.

חבריו הראו לו מה שמובא בספר 'חרדים', אודות האר"י הקדוש שהגיע פעם לבית אחד וכיבדו בעל הבית במאוד, וטרח והגיש לפניו כל מיני מטעמים. כשעזב האר"י את הבית, שאל את בעה"ב במה יוכל לשלם לו על טרחותיו המרובות שטרח למענו, וביקש האיש מהאר"י שיברכנו בזרע של קיימא. אמר לו האר"י, שהטעם שאין לו ילדים הוא מפני שציער עופות ותרנגולים שהגיעו לביתו, וכשיתקן הדבר – יתברך בבנים, וכן הוזה. כששמע האברך את כל זה, נזכר שגירש בזמנו את היונים שהתאספו במרפסת ביתו.

הוא החליט לתקן את הדבר, ומיד לאחר מכן נתברך בבן זכר. עד כאן מובא ב'טובך יביעו'. ואת הסיפור הזה סיפרתי לתלמידיי, כותב הרב שפיצר במכתבו. והנה, יומיים לאחר שסיפרתי הדבר בחיידר, אירע עימי דבר – פלא. בשעות הצהריים נכנס עוף קטן אל תוך ביתי. הוא היה כל-כך קטן עד שכמעט לא היה בכוחו לפרוח, בתגובה אינסטינקטיבית ביקשתי להוציאו מן הבית, אבל משנזכרתי בסיפור ב'טובך יביעו', החלטתי שלא לצער את העוף. הגבהתי אותו בזהירות, והוצאתי אל מחוץ לפתח הבית.

ביודעי את חומרת האיסור של צער בעלי חיים, ביקשתי לגרום את ההיפך מכך, והבאתי לעוף פירורי לחם וכדומה, ועשיתי כל מה שהיה באפשרותנו עלימנת שלא לצער. ועם הכל, מצאתי לצערי בבוקר אחד את העוף כשהוא מת, ליד פתח הבית.

פניתי לדיין הקהילה בסקווירא, ושאלתי אותו מה לעשות, והשיב שאלמד כמה משניות ליד העוף, ואחר-כך אטלנו משם, וכך עשיתי. אחרי תשעה חודשים, מיום ליום ממש, נולדו לנו תאומים, לאחר שנים רבות שלא זכינו להפקר בזרע של קיימא. (שמחה בבית עמ' תתעד)

זכות דברי התורה בעלון יעמוד:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, נועה בת יעל, קרן בת רחל, אלינה בת אירנה, מאי בת מאירה, מילנה בת סבינה, ספיר שמחה בת חנה.
לזרע בר קיימא: מורן בת רותי, לירז בת מרים. עדן שירה בת גילה.
לפרנסה בשפע: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, שמואל בן דבורה, לרפואת כל הפצועים.
לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, לעילוי נשמת חיילנו והנרצחים ב7 לאוקטובר.

קוראים וקוראות נכבדים, נפתח אצלנו בשכונה כולל אברכים, על מנת לסייע להחזיק אותם מי שרוצה לקנות ברכה בעלון, ולהחזיק תורה על הדרך, כל שם לברכה 250 ₪ למשך שנה. ניתן להעביר בביט למספר 054-6868199. מי שרוצה לתרום לכולל גם בלי קשר לברכה, מצורף לינק:

<https://paypage.takbull.co.il/212sh>